6.Xu, H., Hu, T. (2026). Social Support and Psychological Safety in University Volleyball: A Qualitative Study of Sustained Participation. *Frontiers in Psychology,* 17, Article 1837354. DOI: https://doi.org/10.3389/fpsyg.2026.1837354.

7.Yiğit, Ş., Şahin, M. (2025). Investigation of Psychological Resilience and Self-Confidence Levels of Volleyball Players. *The Online Journal of Recreation and Sports,* 14(4), 526–532. DOI: https://doi.org/10.22282/tojras.1765600.

8.Zhang, T., Zhao, P., Geng, Y., Shi, Q., Yang, T. (2026). The Effect of Social Support on Sports Performance in High-Level Collegiate Volleyball Athletes: The Chain Mediating Effect of Emotional Intelligence and Athletic Engagement. *Frontiers in Psychology,* 17, Article 1833306. DOI: https://doi.org/10.3389/fpsyg.2026.1833306.

Стаття надішла до редакції / Received 01.08.2026
Прийнята до друку / Accepted 11.08.2026
Опубліковано / Published 26.08.2026

DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2026.08(208).26
УДК 796.332.015.57-053.6:159.943

Сірий О.В.
доцент кафедри олімпійського і професійного спорту,
спортивних ігор та туризму,
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди
https://orcid.org/0000-0002-5610-105X
Ольховик В. І.
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальність 017 фізична культура і спорт,
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди.

РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ ЗАСОБАМИ SMALL-SIDED GAMES: СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ

У сучасному футболі координаційні здібності є одним із провідних чинників, що визначають ефективність техніко-тактичної діяльності спортсменів в умовах високої інтенсивності та варіативності ігрових ситуацій. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває пошук тренувальних засобів, які забезпечують розвиток координаційних здібностей у специфічних умовах, максимально наближених до змагальної діяльності. Мета роботи - на основі аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових джерел узагальнити сучасні підходи до розвитку координаційних здібностей юних футболістів та обґрунтувати доцільність застосування small-sided games як ефективного засобу координаційної підготовки. Методи дослідження: аналіз наукових публікацій, представлених в міжнародних наукометричних базах Scopus, Web of Science та Google Scholar. Пошук здійснювався за ключовими словами, пов'язаними з координаційною підготовкою, футболом та використанням small-sided games. До аналізу включалися рецензовані статті, систематичні огляди та метааналізи, опубліковані переважно у 2018–2025 роках.

Аналіз літературних джерел показав, що використання small-sided games створює умови для комплексного розвитку координаційних здібностей юних футболістів. Обмеження простору та часу підвищує частоту технічних дій, інтенсивність прийняття рішень і варіативність рухових завдань. Встановлено, що застосування малих ігор сприяє розвитку просторової орієнтації, швидкості реагування, здатності до переключення уваги, антиципації, міжм'язової та сенсомоторної координації. Перевагою SSG є інтеграція координаційних, технічних, тактичних і когнітивних компонентів підготовленості в умовах, максимально наближених до змагальної діяльності.

Результати аналізу сучасних наукових джерел свідчать, що small-sided games є ефективним засобом розвитку координаційних здібностей юних футболістів. Їх використання забезпечує високий рівень специфічності тренувального впливу та сприяє формуванню координаційних механізмів, необхідних для успішної змагальної діяльності. Перспективним напрямом подальших досліджень є визначення оптимальних параметрів застосування різних форматів small-sided games на етапах багаторічної підготовки футболістів.

Ключові слова: *координаційні здібності, юні футболісти, small-sided games, сенсомоторна координація, просторова орієнтація, швидкість реагування, техніко-тактична підготовка.*

Siryi O.V., Olkhovyk V.I. Development of coordination abilities of young football players using small-sided games: current state of the problem. *In modern football, coordination abilities are one of the leading factors that determine the effectiveness of the technical and tactical activities of athletes in conditions of high intensity and variability of game situations. In this regard, the search for training tools that ensure the development of coordination abilities in specific conditions, as close as possible to competitive activities, is of particular relevance. Objective: based on the analysis of domestic and foreign scientific sources, to summarize modern approaches to the development of coordination abilities of young football players and to substantiate the feasibility of using small-sided games as an effective means of coordination training. Research methods: analysis of scientific publications presented in the international scient metric databases Scopus, Web of Science and Google Scholar. The search was carried out using keywords related to coordination training, football and the use of small-sided games. The analysis included peer-reviewed articles, systematic reviews and meta-analyses published mainly in 2018–2025. Analysis of literary sources showed that the use of small-sided games creates conditions for the comprehensive development of coordination abilities of young football players. Limitation of space and time increases the frequency of technical actions, the intensity of decision-making and the variability of motor tasks. It was established that the*

use of small games contributes to the development of spatial orientation, speed of reaction, the ability to switch attention, anticipation, intermuscular and sensorimotor coordination. The advantage of SSG is the integration of coordination, technical, tactical and cognitive components of preparedness in conditions that are as close as possible to competitive activity. The results of the analysis of modern scientific sources indicate that small-sided games are an effective means of developing coordination abilities of young football players. Their use provides a high level of specificity of training impact and contributes to the formation of coordination mechanisms necessary for successful competitive activity. A promising direction for further research is to determine the optimal parameters for the use of various formats of small-sided games at the stages of long-term training of football players.

Keywords: *coordination abilities, young football players, small-sided games, sensorimotor coordination, spatial orientation, reaction speed, technical and tactical training.*

Постановка проблеми. Сучасний футбол характеризується високою інтенсивністю ігрової діяльності, необхідністю швидкого прийняття рішень та ефективного виконання техніко-тактичних дій у змінних умовах гри. Важливою складовою спеціальної підготовленості футболістів є координаційні здібності, від рівня розвитку яких значною мірою залежить успішність змагальної діяльності [14]. Особливого значення їх розвиток набуває на етапах початкової та попередньої базової підготовки, коли формуються основи технічної майстерності та рухових навичок [2; 11]. У науковій літературі достатньо висвітлено питання розвитку координаційних здібностей дітей різного віку, зокрема юних футболістів [4; 7]. Водночас у практиці підготовки все ширше застосовуються ігрові методи тренування, серед яких важливе місце займають **small-sided games (SSG)** — малі ігри на обмеженому просторі з меншою кількістю учасників. Дослідження свідчать, що використання SSG сприяє вдосконаленню фізичної, технічної та тактичної підготовленості футболістів [18; 19]. Разом із тим питання їх впливу на розвиток координаційних здібностей юних футболістів потребує подальшого узагальнення. У зв'язку з цим актуальним є аналіз сучасного стану використання small-sided games у координаційній підготовці юних футболістів.

Аналіз літературних джерел. Аналіз наукових джерел свідчить, що розвиток координаційних здібностей у дітей та підлітків залишається одним із пріоритетних напрямів сучасної теорії й методики спортивної підготовки. Високий рівень координаційної підготовленості є важливою передумовою успішного оволодіння технікою рухових дій, підвищення ефективності змагальної діяльності та фізичної підготовленості спортсменів [14]. Теоретико-методичні засади розвитку координаційних здібностей дітей різного віку висвітлено у працях М. М. Трояновської [14] та Н. Й. Нестерчука, І. О. Сидорука, І. Р. Зарічнюка і Д. П. Чоповського [10]. Дослідники зазначають, що координаційні здібності належать до найбільш пластичних рухових якостей і найефективніше розвиваються у молодшому та середньому шкільному віці.

Вагомий внесок у дослідження особливостей розвитку координаційних здібностей дітей, які займаються футболом, зробили А. Абдула та І. Кофанов [1]. Встановлено, що систематичні заняття футболом уже на початкових етапах спортивної підготовки створюють сприятливі умови для розвитку координаційних здібностей. Подібних висновків дійшли Ж. Л. Козіна, О. В. Сірий та А. О. Воронько [8], які відзначають позитивний вплив засобів футболу на вдосконалення рухових і когнітивних здібностей школярів.

Проблеми спеціальної координаційної підготовки юних футболістів розглянуто у працях В. С. Бедрака, О. С. Заремби, А. С. Овчара і В. В. Чорної [2], Т. Вознюк і В. Волошинського [5], І. Б. Гринченка, В. С. Салькова і В. В. Лисенко [6], С. Гуменюка, С. Сапруна та П. Ладики [7], Н. В. Петрової, Г. М. Гудим і О. О. Александрової [11], а також І. М. Собко, В. В. Яковлєва й О. Г. Гулич [13]. У цих дослідженнях обґрунтовано ефективність використання спеціалізованих координаційних вправ, вправ на рівновагу, просторове орієнтування, розвиток спритності та колового тренування, що забезпечують підвищення технічної підготовленості й ефективності ігрової діяльності юних футболістів.

Останніми роками значна увага зарубіжних і окремих українських дослідників приділяється використанню small-sided games (SSG) як інтегрованого засобу спортивної підготовки. Так, Aquino, Gonçalves, Bagatin та ін. [15] довели позитивний вплив малих ігор на фізичну працездатність та ігрову ефективність молодих футболістів. Дослідження R. A. Kholiqulhuda, M. Ridwan і S. Wibowo [20], а також А. М. Науменка [9] підтверджують доцільність використання SSG у підготовці футболістів молодшого підліткового віку. Встановлено, що застосування малих ігор не лише статистично достовірно покращує володіння базовими технічними прийомами, а й сприяє розвитку зорово-рухової координації, швидкості реакції та здатності до перебудови рухових дій у змінних ігрових умовах. У систематичних оглядах F. C. Klingner із колегами [21], D. Endriani із колегами [17] та F. Sgrò із колегами [27] показано, що small-sided games є ефективним інструментом розвитку й оцінювання техніко-тактичної майстерності футболістів. Putra та співавтори [23] підтвердили ефективність малих ігор для вдосконалення базових технічних навичок, тоді як Rumpf, Jäger, Clemente та ін. [25] встановили суттєвий вплив розмірів ігрового простору на фізичні, технічні й тактичні показники спортсменів. Sal-de-Rellán із колегами [26] довели доцільність поєднання малих ігор із швидкісно-силовою підготовкою для підвищення спеціальної працездатності футболістів. У роботі О. Рєпко [12] показано, що варіювання чисельності гравців, розмірів майданчика та правил гри підвищує координаційну складність вправ і сприяє розвитку спритності, просторової орієнтації, швидкості реагування та координації рухів юних футболістів. Водночас більшість сучасних досліджень присвячена впливу small-sided games переважно на фізичну, техніко-тактичну та функціональну підготовленість футболістів [15; 21–25; 27]. Питання цілеспрямованого розвитку координаційних здібностей юних футболістів засобами малих ігор висвітлено недостатньо, особливо щодо визначення оптимальних параметрів навантаження та методичних умов їх застосування. Це зумовлює необхідність подальшого узагальнення наукових даних щодо використання small-sided games як засобу розвитку координаційних здібностей юних футболістів.

Невирішені аспекти проблеми**.** Аналіз науково-методичної літератури свідчить, що проблема розвитку координаційних здібностей юних футболістів достатньо широко висвітлена у працях вітчизняних і зарубіжних учених. Дослідниками розкрито вікові особливості формування координаційних здібностей, обґрунтовано ефективність різних засобів координаційної підготовки та визначено їх значення для підвищення технічної й тактичної майстерності футболістів [1; 2; 4; 7; 10].

Останніми роками зростає інтерес до використання small-sided games (SSG) як інтегрованого засобу підготовки футболістів. Доведено, що малі ігри позитивно впливають на фізичну підготовленість, технічну майстерність, тактичне мислення та ігрову активність спортсменів [15; 18; 19; 24; 26].

Водночас більшість досліджень зосереджена на вивченні впливу SSG на фізичні, функціональні та техніко-тактичні показники футболістів. Питання розвитку координаційних здібностей засобами малих ігор залишається недостатньо висвітленим. Подальшого вивчення потребує вплив різних форматів SSG, розмірів ігрового простору та умов виконання вправ на окремі компоненти координаційної підготовленості.

Недостатньо систематизованими також залишаються дані щодо застосування SSG у тренувальному процесі футболістів 10–12 років, які перебувають у сенситивному періоді розвитку координаційних здібностей. Це зумовлює необхідність узагальнення сучасних наукових підходів і визначення перспективних напрямів використання малих ігор як ефективного засобу координаційної підготовки юних футболістів.

Мета статті - на основі аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових джерел узагальнити сучасні підходи до розвитку координаційних здібностей юних футболістів та обґрунтувати доцільність застосування small-sided games як ефективного засобу координаційної підготовки.

Завдання дослідження**:** проаналізувати сучасні наукові підходи до визначення сутності, структури та особливостей розвитку координаційних здібностей юних футболістів; узагальнити дані наукової літератури щодо використання small-sided games у тренувальному процесі футболістів; визначити вплив small-sided games на розвиток координаційних, техніко-тактичних і фізичних якостей спортсменів; окреслити перспективні напрями використання small-sided games для вдосконалення координаційної підготовки юних футболістів.

Методи дослідження: аналіз і узагальнення наукової літератури.

Організація дослідження. Для підготовки оглядової статті проведено систематичний аналіз наукових джерел, присвячених використанню малих ігор (Small-Sided Games, SSG) в інтегрованій підготовці футболістів, зокрема їх впливу на розвиток координаційних здібностей юних спортсменів. Пошук літератури здійснювався в міжнародних наукометричних базах даних Scopus, Web of Science та Google Scholar із використанням ключових слів: *coordination abilities*, *young football players*, *small-sided games*, *sensorimotor coordination*, *spatial orientation*, *reaction speed*, *soccer training*, *agility*, *decision making*. Аналізувалися переважно рецензовані наукові праці, опубліковані у 2018-2025 роках, а також окремі фундаментальні роботи з теорії спортивного тренування та координаційної підготовки спортсменів. Відбір джерел здійснювався за такими критеріями: відповідність тематиці дослідження; наявність результатів щодо впливу SSG на фізичну, технічну, тактичну або координаційну підготовленість футболістів; доступність повного тексту українською або англійською мовами.

До аналізу було включено систематичні огляди, метааналізи, експериментальні та порівняльні дослідження. Не розглядалися дубльовані публікації, роботи, не пов'язані з тематикою футболу чи малих ігор, тези конференцій без повного тексту, а також дослідження без належного наукового обґрунтування. Усього було опрацьовано понад 150 наукових джерел, із яких відібрано 27 публікацій, присвячених розвитку координаційних здібностей футболістів та використанню small-sided games у тренувальному процесі. На завершальному етапі здійснено поглиблений аналіз повних текстів 5 найбільш релевантних досліджень, результати яких безпосередньо стосувалися впливу SSG на розвиток координаційних здібностей, техніко-тактичної підготовленості та когнітивних функцій юних футболістів. Для узагальнення отриманих даних застосовувалися методи аналізу, синтезу, порівняння, систематизації та узагальнення наукової інформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою поглибленого теоретичного аналізу сучасних підходів до використання small-sided games (SSG) як засобу розвитку координаційних здібностей юних футболістів було відібрано п'ять найбільш релевантних наукових праць, які комплексно висвітлюють особливості застосування малих ігор у тренувальному процесі. До аналізу увійшли експериментальні дослідження, систематичні та наративні огляди, присвячені впливу SSG на координаційну, техніко-тактичну та когнітивну підготовленість футболістів. Узагальнення цих праць дало змогу визначити сучасні наукові підходи до використання малих ігор як ефективного засобу розвитку координаційних здібностей, просторово-часової орієнтації, процесів прийняття рішень, перцептивно-моторної координації та техніко-тактичної майстерності юних спортсменів.

Таблиця 1

Перелік проаналізованих публікацій з теми дослідження

Автори	Мета дослідження	Методи, засоби	Основні результати
Ridwan M., Anita M. W., Ahmedov F. (2025). [24].	Узагальнити результати досліджень щодо впливу SSG на реакцію та результативність футболістів	Систематичний огляд наукових публікацій із застосуванням критеріїв відбору та аналізу результатів досліджень	Встановлено, що SSG сприяють розвитку швидкості реагування, прийняття рішень, спритності та тактичної обізнаності. Відзначено позитивний вплив на координацію командних

			взаємодій та ефективність ігрової діяльності.
Práxedes A., Moreno A., Gil-Arias A., Claver F., Del Villar F. (2018). [22].	Визначити вплив SSG з різним рівнем протидії суперника на тактичну поведінку юних футболістів.	Педагогічний експеримент із використанням форматів 3×2, 4×3, 5×4 та 3×3, 4×4, 5×5; оцінювання якості прийняття рішень і виконання передач	Ігри з чисельною перевагою забезпечували вищі показники прийняття рішень і точності передач. Встановлено позитивний вплив SSG на розвиток перцептивно-моторної координації та тактичного мислення.
Fernández-Espínola C. та ін. (2020). [18].	Узагальнити можливості використання SSG у навчанні командним видам спорту.	Систематичний огляд наукових досліджень щодо застосування малих ігор у спортивній підготовці	Показано, що SSG є ефективним засобом інтегрованого розвитку рухових навичок, координаційних здібностей і тактичного мислення спортсменів, забезпечуючи високу специфічність тренувального впливу.
de Oliveira J., Hofman N.B., Pasquarelli B.N., Leonardi T.J. (2022). [16].	Проаналізувати ефективність застосування SSG у підготовці юних футболістів.	Наративний огляд досліджень, присвячених використанню різних форматів SSG зі зміною чисельності гравців і розмірів майданчика	Встановлено, що SSG сприяють удосконаленню техніко-тактичної підготовленості, розвитку координаційних здібностей, просторової орієнтації та швидкості прийняття рішень. Ефективність залежить від параметрів організації гри.
Віцько С., Холодний О., Зінов'єв О, Кудрявець Д. (2024). [4].	Дослідити ефективність координаційної підготовки юних футболістів.	Педагогічний експеримент із застосуванням спеціально підібраних координаційних вправ	Встановлено, що підвищення рівня координаційної підготовленості позитивно впливає на якість виконання технічних прийомів, ефективність техніко-тактичних дій та результативність ігрової діяльності футболістів.

Аналіз відібраних наукових праць свідчить, що сучасні дослідники розглядають small-sided games не лише як різновид ігрових вправ, а як комплексний педагогічний засіб, що інтегрує розвиток фізичних, технічних, тактичних і координаційних компонентів спортивної підготовленості. Незважаючи на відмінності у дизайні досліджень, методичних підходах та контингенті спортсменів, усі автори одностайно відзначають, що виконання ігрових дій в умовах обмеженого простору, часу та постійної зміни ігрової ситуації активізує процеси сприйняття інформації, її аналізу, прийняття рішень і реалізації рухових дій. Саме ці механізми лежать в основі розвитку координаційних здібностей та визначають ефективність техніко-тактичної діяльності футболістів. Важливість цілеспрямованого розвитку координаційних здібностей підтверджують результати дослідження Віцько С., Холодного О., та співавторів [4], які встановили, що вдосконалення просторового орієнтування, рівноваги, здатності до перебудови рухових дій і диференціювання м'язових зусиль безпосередньо підвищує якість виконання технічних прийомів та результативність ігрової діяльності юних футболістів. Подібні висновки наведено у систематичному огляді Fernández-Espínola, Abad Robles та Giménez Fuentes-Guerra [18], де доведено, що саме small-sided games найбільш повно реалізують принцип специфічності тренування, забезпечуючи одночасний розвиток просторової орієнтації, антиципації, швидкості прийняття рішень і тактичного мислення безпосередньо в умовах, максимально наближених до змагальної діяльності.

Питання оптимізації параметрів малих ігор детально висвітлено у роботах de Oliveira, Hofman, Pasquarelli та Leonardi [16], а також Práxedes, Moreno, A., Gil-Arias та ін. [22]. За результатами наративного огляду de Oliveira та йог колег [16], ефективність SSG значною мірою визначається варіюванням кількості гравців, розмірів ігрового майданчика та режимів виконання вправ, що дозволяє регулювати координаційну складність тренувальних завдань, інтенсивність взаємодії між спортсменами та частоту виконання технічних дій. Водночас експериментальні дослідження Práxedes та співавторів [22] продемонстрували, що використання форматів із чисельною перевагою (3×2, 4×3, 5×4) забезпечує достовірне покращення якості прийняття рішень і точності передач порівняно з іграми за умов чисельної рівності. Отримані результати свідчать, що ефективність техніко-тактичної діяльності значною мірою визначається рівнем розвитку координаційних механізмів, які забезпечують швидке сприйняття, аналіз і реалізацію оптимального рухового рішення. Узагальнення результатів сучасних досліджень, виконане Ridwan, Anita та Ahmedov [24], підтверджує наведені висновки. Автори відзначають, що використання small-sided games позитивно впливає на швидкість реагування, процес прийняття рішень, спритність, тактичну обізнаність, координацію командної взаємодії та загальну

результативність футболістів. На думку дослідників, саме поєднання високої інтенсивності ігрової діяльності з необхідністю постійної перебудови рухових дій створює оптимальні умови для розвитку перцептивно-моторної та сенсомоторної координації, які є важливими складовими сучасної підготовки футболістів.

Таким чином, аналіз досліджень [4; 16; 18; 22; 24] свідчить, що small-sided games є одним із найбільш ефективних засобів інтегрованого розвитку координаційних здібностей юних футболістів. Незважаючи на відмінності у дизайні, методах і завданнях окремих досліджень, їх результати мають спільну закономірність: виконання ігрових дій в умовах обмеженого простору, дефіциту часу та постійної зміни ігрової ситуації активізує процеси сприйняття інформації, її аналізу, прийняття рішень і реалізації рухових дій. Удосконалення цих координаційних механізмів сприяє підвищенню якості технічних прийомів, ефективності тактичної взаємодії та результативності змагальної діяльності. Отже, small-sided games доцільно розглядати як ефективний засіб цілеспрямованого розвитку координаційних здібностей, що одночасно забезпечує вдосконалення техніко-тактичної підготовленості юних футболістів і наближає тренувальний процес до реальних умов змагальної діяльності.

Висновки. Аналіз вітчизняних і зарубіжних наукових джерел засвідчив, що координаційні здібності є одним із ключових компонентів підготовленості юних футболістів, оскільки забезпечують ефективне виконання технічних дій, швидке прийняття рішень та адаптацію до постійно змінних умов ігрової діяльності. Встановлено, що сучасні підходи до їх розвитку орієнтовані на використання вправ і тренувальних засобів, максимально наближених до умов змагальної діяльності, що сприяє одночасному вдосконаленню рухових, технічних, тактичних і когнітивних компонентів підготовленості спортсменів. Узагальнення результатів проаналізованих досліджень свідчить про високу ефективність застосування small-sided games у підготовці юних футболістів. Використання малих ігор створює сприятливі умови для розвитку просторово-часової орієнтації, швидкості реагування, антиципації, переключення уваги, сенсомоторної координації та здатності до перебудови рухових дій відповідно до змін ігрової ситуації. Перевагою small-sided games є їх комплексний вплив на фізичну, технічну, тактичну та координаційну підготовленість футболістів, а варіювання кількості гравців, розмірів ігрового простору, правил гри та чисельної переваги команд дозволяє цілеспрямовано регулювати координаційну складність вправ і підвищувати специфічність тренувального впливу.

Перспективи подальших досліджень. Перспективним напрямом подальших досліджень є експериментальне обґрунтування оптимальних параметрів використання small-sided games для розвитку окремих координаційних здібностей юних футболістів на різних етапах багаторічної спортивної підготовки.

Література:

1.Абдула А., Кофанов І. Особливості координаційних здібностей дітей дошкільного віку, що займаються футболом. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2024. № 7(180). С. 9–11. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7(180).01

2.Бедрак В. С., Заремба О. С., Овчар А. С., Чорна В. В. Удосконалення координаційних здібностей юних футболістів на етапі початкової підготовки. Сучасні технології у фізичному вихованні різних груп населення, спорті, фізичній терапії та реабілітації. 2024. Вип. 2. С. 68–72. URL:https://dspace.vspu.edu.ua/items/97b4c032-1524-4e6f-8eb6-0e9a7b08482c

3.Бермудес Д. Комплексне оцінювання координаційних здібностей дітей 5 і 6 років відповідно до вікової і статевої диференціації. https://doi.org/10.32782/olimpspu/2024.1.3

4.Віцько С., Холодний О., Зінов'єв О, Кудрявець Д. Вплив цілеспрямованої координаційної підготовки на результативність гри юних футболістів. Гуманізація навчально-виховного процесу. 2024. № 2(106). С. 216–224. https://doi.org/10.31865/2077-1827.2(106)2024.315133

5.Вознюк Т., Волошинський В. Ефективність застосування програми удосконалення спеціальних координаційних здібностей у підготовці юних футболістів. Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування. 2024. № 1. С. 63–75.

6.Гринченко І. Б., Сальков В. С., Лисенко В. В. Удосконалення координаційної підготовки юних футболістів 10–12 років. Сімдесят сьомі економіко-правові дискусії. Львів, 2023. С. 92–95.

7.Гуменюк С., Сапрун С., Ладика П. Особливості розвитку координаційних здібностей юних футболістів. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective. 2024. Т. 1, № 1. С. 220–228. http://doi.org/10.31891/pcs.2024.1.34

8.Козіна Ж. Л., Сірий О. В., Воронько А. О. Розвиток інтелектуальних можливостей та фізичної підготовленості школярів середніх класів засобами футболу. Технології збереження здоров'я, реабілітація і фізична терапія. 2020. № 66.

9.Науменко А. М. Методичні особливості формування та вдосконалення координаційних здібностей учнівської молоді. Science and Society: Modern Trends in a Changing World. Vienna, 2024. С. 327–332.

10. Нестерчук Н. Й., Сидорук І. О., Зарічнюк І. Р., Чоповський Д. П. Розвиток координаційних здібностей дітей молодшого шкільного віку. Реабілітація та рекреація. 2022. № 13. С. 121–125. https://doi.org/10.32782/2522-1795.2022.13.16

11. Петрова Н. В., Гудим Г. М., Александрова О. О. Особливості розвитку координаційних здібностей юних футболістів на етапі попередньої базової підготовки. Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини. 2021. С. 259–263.

12. Рєпко О. Вплив методики SSG на ефективність гри юних футболістів: оглядова стаття. Спортивні ігри. 2024. С. 49–56. https://doi.org/10.15391/si.2025-3.08

13. Собко І. М., Яковлєв В. В., Гулич О. Г. Особливості розвитку координаційної витривалості юних футболістів на основі застосування методу колового тренування. Технології збереження здоров'я, реабілітація і фізична терапія. 2020. С. 26–27.

14. Трояновська М. М. Теоретичний аналіз розвитку координаційних здібностей у фізичному вихованні та спорті. Вісник Запорізького національного університету. Серія: Фізичне виховання та спорт. 2012. № 1(7). С. 112–119.

15. Aquino R., Gonçalves L. G. C., Bagatin R., Petiot G. H., Puggina E. F. Short-term training based on small-sided games improved physical and match performance in young football players. Science & Sports. 2020. Vol. 35(3). P. 180–184. https://doi.org/10.1016/j.scispo.2019.01.006

16. de Oliveira J., Hofman N. B., Pasquarelli B. N., Leonardi T. J. Proposals and effects of training using small-sided games for young soccer players: a narrative review. Motriz. 2022. Vol. 28. DOI: 10.1590/S1980-657420220006022.

17. Endriani, D., Gultom, S., Fahmi, M., Destya, M. R., & Nadzalan, A. bin M. (2024). Mapping the landscape of small-sided games in team sports: A bibliometric analysis and literature review. *Journal Sport Area*, *9*(2), 170–185. https://doi.org/10.25299/sportarea.2024.vol9(2).16513

18. Fernández-Espínola C., Abad Robles M. T., Giménez Fuentes-Guerra F. J. Small-sided games as a methodological resource for team sports teaching: A systematic review. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2020. Vol. 17(6). Art. 1884. https://doi.org/10.3390/ijerph17061884

19. Hammami A., Gabbett T. J., Slimani M., Bouhlel E. Does small-sided games training improve physical fitness and team-sport-specific skills? A systematic review and meta-analysis. Journal of Sports Medicine and Physical Fitness. 2018. Vol. 58. P. 1446–1455. https://doi.org/10.23736/s0022-4707.17.07420-5

20. Kholiqulhuda R. A., Ridwan M., Wibowo S. Small-sided games as an innovative strategy in football coaching in junior high school. Jurnal Pendidikan Jasmani. 2025. Vol. 6(2). P. 287–295. https://doi.org/10.55081/jpj.v6i2.4368

21. Klingner F. C., Huijgen B. C. H., Den Hartigh R. J. R., Kempe M. Technical-tactical skill assessments in small-sided soccer games: A scoping review. International Journal of Sports Science & Coaching. 2022. Vol. 17. P. 885–902. https://doi.org/10.1177/17479541211049532

22. Práxedes A. et al. The effect of small-sided games with different levels of opposition on the tactical behaviour of young footballers with different levels of sport expertise. PLoS ONE. 2018. Vol. 13(1). Art. e0190157. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0190157

23. Putra A. N. et al. Small sided games training model to improve basic first touch football technical skills of football school students. Journal for Lesson and Learning Studies. 2024. Vol. 7(1). P. 24–31. https://doi.org/10.23887/jlls.v7i1.74948

24. Ridwan M., Anita M. W., Ahmedov F. The impact of small-sided games on football players' responsiveness and performance: A systematic review. Fizjoterapia Polska. 2025. Vol. 25(1). P. 262–267. https://doi.org/10.56984/8ZG007DRN7A

25. Rumpf M. C., Jäger J., Clemente F. M., Altmann S., Lochmann M. The effect of relative pitch size on physiological, physical, technical and tactical variables in small-sided games: a literature review and practical guide. Frontiers in Sports and Active Living. 2025. Vol. 7. Art. 1592536. https://doi.org/10.3389/fspor.2025.1592536

26. Sal-de-Rellán A., Alejandro Sal-de-Rellánh, Mehdi Ben Brahim, Javier Sánchez-Sánchez. Effects of combined resisted sprint training with small-sided games compared to regular soccer training on physical performance in professional soccer players. International Journal of Sports Science & Coaching. 2025. Vol. 20(2). P. 650–657. https://doi.org/10.1177/17479541241302083

27. Sgrò F. et al. Small-sided games and technical skills in soccer training: Systematic review and implications for sport and physical education practitioners. Journal of Sports Science. 2018. Vol. 6(1). P. 9–19. DOI: 10.17265/2332-7839/2018.01.002

References

1. Abdula, A., & Kofanov, I. (2024). Osoblyvosti koordynatsiinykh zdibnostei ditei doshkilnoho viku, shcho zaiimaiutsia futbolom.[Peculiarities of coordination abilities of preschool children involved in football] *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriia 15, 7*(180), 9–11. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7(180).01

2. Bedrak, V. S., Zaremba, O. S., Ovchar, A. S., & Chorna, V. V. (2024). Udoskonalennia koordynatsiinykh zdibnostei yunykh futbolistiv na etapi pochatkovoi pidhotovky[Improving the coordination abilities of young football players at the initial training stage]. *Suchasni tekhnolohii u fizychnomu vykhovanni riznykh hrup naselennia, sporti, fizychnii terapii ta reabilitatsii, 2*, 68–72.

3. Bermudes, D. (2024). Kompleksne otsiniuvannia koordynatsiinykh zdibnostei ditei 5 i 6 rokiv vidpovidno do vikovoi i statevoi dyferentsiatsii.[Comprehensive assessment of coordination abilities of 5 and 6 year old children according to age and gender differentiation] https://doi.org/10.32782/olimpspu/2024.1.3

4. Vitsko, S., Kholodnyi, O., Zinoviev, O., & Kudriavets, D. *(2024).* Vplyv tsilespriamovanoi koordynatsiinoi pidhotovky na rezultatyvnist hry yunykh futbolistiv[The impact of targeted coordination training on the performance of young football players]. Humanization of the Educational Process, 2*(*106), 216–224. https://doi.org/10.31865/2077-1827.2(106)2024.315133

5. Vozniuk, T., & Voloshynskyi, V. (2024). Efektyvnist zastosuvannia prohramy udoskonalennia spetsialnykh koordynatsiinykh zdibnostei u pidhotovtsi yunykh futbolistiv[The effectiveness of the application of the program for improving special coordination abilities in the training of young football players]. *Aktualni problemy fizychnoho vykhovannia ta metodyky sportyvnoho trenuvannia, 1*, 63–75.

6. Hrynchenko, I. B., Salkov, V. S., & Lysenko, V. V. (2023). Udoskonalennia koordynatsiinoi pidhotovky yunykh futbolistiv 10–12 rokiv[Improving coordination training of young football players aged 10–12]. In *Simdesiat somi ekonomiko-pravovi dyskusii* (pp. 92–95).

7. Humeniuk, S., Saprun, S., & Ladyka, P. (2024). *Osoblyvosti rozvytku koordynatsiinykh zdibnostei yunykh futbolistiv*.[Peculiarities of the development of coordination abilities of young football players] *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective, 1*(1), 220–228. https://doi.org/10.31891/pcs.2024.1.34

8. Kozina, Z. L., Siryi, O. V., & Voronko, A. O. (2020). Rozvytok intelektualnykh mozhlyvostei ta fizychnoi pidhotovlenosti shkoliariv serednikh klasiv zasobamy futbolu[Development of intellectual abilities and physical fitness of middle school students through football]. *Tekhnolohii zberezhennia zdorovia, reabilitatsiia i fizychna terapiia, 66*.

9. Naumenko, A. M. (2024). Metodychni osoblyvosti formuvannia ta vdoskonalennia koordynatsiinykh zdibnostei uchnivskoi molodi[Methodological features of the formation and improvement of coordination abilities of students]. In *Science and Society: Modern Trends in a Changing World* (pp. 327–332).

10. Nesterchuk, N. Y., Sydoruk, I. O., Zarichniuk, I. R., & Chopovskyi, D. P. (2022). Rozvytok koordynatsiinykh zdibnostei ditei molodshoho shkilnoho viku [Development of coordination abilities of primary school children.]. *Reabilitatsiia ta rekreatsiia, 13*, 121–125. https://doi.org/10.32782/2522-1795.2022.13.16

11. Petrova, N. V., Hudym, H. M., & Aleksandrova, O. O. (2021). Osoblyvosti rozvytku koordynatsiinykh zdibnostei yunykh futbolistiv na etapi poperednoi bazovoi pidhotovky. *Fizychne vykhovannia, sport ta zdorovia liudyny*, 259–263.

12. Repko, O. (2024). Vplyv metodyky small-sided games na efektyvnist hry yunykh futbolistiv: Ohliadova stattia. *Sportyvni ihry*, 49–56. https://doi.org/10.15391/si.2025-3.08

13. Sobko, I. M., Yakovliev, V. V., & Hulych, O. H. (2020). Osoblyvosti rozvytku koordynatsiinoi vytryvalosti yunykh futbolistiv na osnovi zastosuvannia metodu kolovoho trenuvannia. *Tekhnolohii zberezhennia zdorovia, reabilitatsiia i fizychna terapiia*, 26–27.

14. Troianovska, M. M. (2012). Teoretychnyi analiz rozvytku koordynatsiinykh zdibnostei u fizychnomu vykhovanni ta sporti. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Fizychne vykhovannia ta sport, 1*(7), 112–119.

15. Aquino, R., Gonçalves, L. G. C., Bagatin, R., Petiot, G. H., & Puggina, E. F. (2020). Short-term training based on small-sided games improved physical and match performance in young football players. *Science & Sports, 35*(3), 180–184. https://doi.org/10.1016/j.scispo.2019.01.006

16. de Oliveira, J., Hofman, N. B., Pasquarelli, B. N., & Leonardi, T. J. (2022). Proposals and effects of training using small-sided games for young soccer players: A narrative review. *Motriz: Revista de Educação Física, 28*. https://doi.org/10.1590/S1980-657420220006022

17. Endriani, D., et al. (2024). Mapping the landscape of small-sided games in team sports: A bibliometric analysis and literature review. *Journal Sport Area, 9*(2), 170–185. https://doi.org/10.25299/sportarea.2024.vol9(2).16513

18. Fernández-Espínola, C., Abad Robles, M. T., & Giménez Fuentes-Guerra, F. J. (2020). Small-sided games as a methodological resource for team sports teaching: A systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 17*(6), Article 1884. https://doi.org/10.3390/ijerph17061884

19. Hammami, A., Gabbett, T. J., Slimani, M., & Bouhlel, E. (2018). Does small-sided games training improve physical fitness and team-sport-specific skills? A systematic review and meta-analysis. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness, 58*, 1446–1455. https://doi.org/10.23736/s0022-4707.17.07420-5

20. Kholiqulhuda, R. A., Ridwan, M., & Wibowo, S. (2025). Small-sided games as an innovative strategy in football coaching in junior high school. *Jurnal Pendidikan Jasmani, 6*(2), 287–295. https://doi.org/10.55081/jpj.v6i2.4368

21. Klingner, F. C., Huijgen, B. C. H., Den Hartigh, R. J. R., & Kempe, M. (2022). Technical-tactical skill assessments in small-sided soccer games: A scoping review. *International Journal of Sports Science & Coaching, 17*, 885–902. https://doi.org/10.1177/17479541211049532

22. Práxedes, A., Moreno, A., Gil-Arias, A., Claver, F., & Del Villar, F. (2018). The effect of small-sided games with different levels of opposition on the tactical behaviour of young footballers with different levels of sport expertise. *PLoS ONE, 13*(1), Article e0190157. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0190157

23. Putra, A. N., et al. (2024). Small sided games training model to improve basic first touch football technical skills of football school students. *Journal for Lesson and Learning Studies, 7*(1), 24–31. https://doi.org/10.23887/jlls.v7i1.74948

24. Ridwan, M., Anita, M. W., & Ahmedov, F. (2025). The impact of small-sided games on football players' responsiveness and performance: A systematic review. *Fizjoterapia Polska, 25*(1), 262–267. https://doi.org/10.56984/8ZG007DRN7A

25. Rumpf, M. C., Jäger, J., Clemente, F. M., Altmann, S., & Lochmann, M. (2025). The effect of relative pitch size on physiological, physical, technical and tactical variables in small-sided games: A literature review and practical guide. *Frontiers in Sports and Active Living, 7*, Article 1592536. https://doi.org/10.3389/fspor.2025.1592536

26. Sal-de-Rellán A., Alejandro Sal-de-Rellánh, Mehdi Ben Brahim, Javier Sánchez-Sánchez. (2025). Effects of combined resisted sprint training with small-sided games compared to regular soccer training on physical performance in professional soccer players. *International Journal of Sports Science & Coaching, 20*(2), 650–657. https://doi.org/10.1177/17479541241302083

27. Sgrò, F., et al. (2018). Small-sided games and technical skills in soccer training: Systematic review and implications for sport and physical education practitioners. *Journal of Sports Science, 6*(1), 9–19. DOI: 10.17265/2332-7839/2018.01.002

Стаття надійшла до редакції / Received 14.07.2026
Прийнята до друку / Accepted 11.08.2026
Опубліковано / Published 26.08.2026